

ΕΤΑΙΡΙΕΣ

Το πρώτο θέμα που απασχολεί κάθε επιχειρηματία πριν ιδρύσει μία εταιρία είναι η επιλογή του σωστού εταιρικού τύπου. Η ευθύνη που μπορεί να έχουν ή να μην έχουν οι εταίροι/μέτοχοι για τα εταιρικά χρέη, η φορολογική αντιμετώπιση, τα οικονομικά μεγέθη και ο βαθμός εξάρτησης από τραπεζικά προϊόντα είναι κάποιιοι μόνο από τους παράγοντες που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη πριν την επιλογή του εταιρικού τύπου. Οι τύποι των εταιρών που υπάρχουν διακρίνονται σε κεφαλαιακές και μη.

Ομόρρυθμη εταιρεία (Ο.Ε.)

- **Ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο:** δεν απαιτείται συγκεκριμένο ύψος εταιρικού κεφαλαίου (γιατί ούτως ή άλλως δεν διαχωρίζεται η περιουσία της εταιρείας από την περιουσία των εταίρων, αφού αυτοί είναι υπεύθυνοι και με την προσωπική τους περιουσία για τις εταιρικές υποχρεώσεις).
- **Βασικά έξοδα σύστασης εταιρείας:** 1) Γραμμάτιο Κόστους Σύστασης Εταιρείας: 50 ευρώ (και εφόσον οι ιδρυτές είναι πάνω από τρεις, προσαύξηση κατά 5 ευρώ για κάθε επιπλέον ιδρυτή) 2) τέλος καταχώρησης ΓΕΜΗ: 10 ευρώ, 3) κόστος εγγραφής στο Επιμελητήριο: καθορίζεται από το εκάστοτε Επιμελητήριο (π.χ. στο ΕΒΕΑ.....), 4) Εισφορά Ταμείου Νομικών: 0,5% επί του κεφαλαίου της εταιρείας, 5) Τέλος υπέρ του Ταμείου Προνοίας Δικηγόρων Αθηνών: για Ο.Ε. με κεφάλαιο από 586,94 € και άνω ανέρχεται σε 1% επί του κεφαλαίου + χαρτόσημο 3,6 % επί του ανωτέρω 1%. Εάν το κεφάλαιο είναι μέχρι 586,95 € εισπράττεται μόνο ποσό 5,80 €, 6) δικαίωμα εγγραφής στον ΟΑΕΕ: 50% του ασφαλιστρου του κλάδου σύνταξης της τρίτης ασφαλιστικής κατηγορίας των νέων ασφαλισμένων – κατ. 003 (περίπου 111 ευρώ), 7) Φόρος Συγκέντρωσης Κεφαλαίου (ΦΣΚ): 1% επί του κεφαλαίου
- **Βασικά χαρακτηριστικά: Πλεονεκτήματα:** Για την σύσταση της Ο.Ε. ο νόμος δεν απαιτεί συγκεκριμένο ύψος εταιρικού κεφαλαίου. Επίσης δεν χρειάζεται συμβολαιογραφικό έγγραφο για την κατάρτισή της, αντιθέτως αρκεί ένα ιδιωτικό συμφωνητικό. Χαμηλότερο κόστος σύστασης σε σχέση με κεφαλαιουχικές εταιρείες. Παρέχεται ευελιξία, μικρό κεφάλαιο, απλούστερη λογιστικά.

Μειονεκτήματα: Οι εταίροι της Ο.Ε. ευθύνονται απεριόριστα, δηλ. με ολόκληρη την περιουσία τους για όλες τις υποχρεώσεις της εταιρείας και εις ολόκληρον, δηλ. με αλληλέγγυα την ευθύνη τους (ο δανειστής επομένως δικαιούται να απαιτήσει το χρέος της εταιρείας κατ' αρέσκειαν από οποιοδήποτε εταίρο είτε εν όλω είτε εν μέρει). Με τη λύση της εταιρείας δεν παύει η ευθύνη των εταίρων για τυχόν υπάρχοντα χρέη της εταιρείας. Κάθε νέος ομόρρυθμος εταίρος που εισέρχεται στην εταιρεία, ευθύνεται για όλα τα χρέη αυτής, ασχέτως αν αυτά δημιουργήθηκαν πριν ή μετά την εισοδό του στην εταιρεία, εκτός αν υπάρχει αντίθετη συμφωνία μεταξύ των εταίρων για τα προγενέστερα (της εισόδου του) εταιρικά χρέη. Οι ομόρρυθμοι εταίροι αποκτούν την εμπορική ιδιότητα κι επομένως υπόκεινται σε προσωπική κράτηση για τα χρέη της εταιρείας από μόνη τη συμμετοχή τους σε αυτήν.

Ετερόρρυθμη εταιρεία

Ετερόρρυθμη εταιρεία (Ε.Ε.)

- **Ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο:** δεν απαιτείται συγκεκριμένο ύψος εταιρικού κεφαλαίου, όπως και στην Ο.Ε. (γιατί ούτως ή άλλως δεν διαχωρίζεται η περιουσία της εταιρείας από την περιουσία των ομορρυθμών εταίρων, όχι των ετερορρυθμών, αφού οι ομόρρυθμοι μόνο είναι υπεύθυνοι και με την προσωπική τους περιουσία για τις εταιρικές υποχρεώσεις).
- **Βασικά έξοδα σύστασης εταιρείας:** τα ίδια ως άνω με Ο.Ε.
- **Βασικά χαρακτηριστικά:** Διαίρεση των εταίρων σε δύο κατηγορίες: τους ομόρρυθμους και τους ετερόρρυθμους. Πλεονεκτήματα: Για την σύσταση της Ε.Ε. ο νόμος δεν απαιτεί συγκεκριμένο ύψος εταιρικού κεφαλαίου. Δεν χρειάζεται συμβολαιογραφικό έγγραφο για την κατάρτισή της, αντιθέτως αρκεί ένα ιδιωτικό συμφωνητικό. Χαμηλότερο κόστος σύστασης σε σχέση με κεφαλαιουχικές εταιρείες. Παρέχεται ευελιξία, μικρό κεφάλαιο, απλούστερη λογιστικά, περιορισμός της ευθύνης των ετερορρυθμών εταίρων μέχρι το κεφάλαιο που έχουν συνεισφέρει, κατά τα κατωτέρω.

Μειονεκτήματα: Οι ομόρρυθμοι εταίροι της Ε.Ε. ευθύνονται απεριόριστα και εις ολόκληρον, σύμφωνα με τα ανωτέρω. Οι ετερόρρυθμοι εταίροι ευθύνονται περιορισμένα και η ευθύνη τους δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό της εισφοράς τους στην εταιρεία (το ποσό που κατέβαλαν για το κεφάλαιο της Ε.Ε.). Έτσι η Ε.Ε. περιλαμβάνει προσωπικά και κεφαλαιουχικά στοιχεία. Οι ετερόρρυθμοι εταίροι δεν θεωρούνται έμποροι, αλλά απλοί χρηματοδότες της εταιρείας, δεν συμμετέχουν στην λήψη αποφάσεων και στερούνται το δικαίωμα να εκπροσωπούν την εταιρεία στις συναλλαγές της με τρίτους (αν τυχόν το όνομά τους αναγραφεί στην επωνυμία της εταιρείας ή συμμετέχουν στη διαχείριση και εκπροσώπησή της, θα ευθύνονται ως ομόρρυθμοι). Για τους ομόρρυθμους εταίρους ισχύουν τα ανωτέρω.

Αφανής Εταιρεία (ή Συμμετοχική)

- Ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο: δεν απαιτείται εκ του νόμου
- Βασικά χαρακτηριστικά: δύο ειδών εταίροι: οι εμφανείς και οι αφανείς. Ο εμφανής εταίρος ενεργεί εμπορικές πράξεις στο όνομά του και όχι ως εκπρόσωπος της εταιρείας, ενώ οι υπόλοιποι εταίροι μένουν αφανείς απέναντι στους τρίτους. Σε αυτόν ανήκει η διοίκηση της εταιρείας και αυτός μόνο ευθύνεται για τις εταιρικές υποχρεώσεις. Οτιδήποτε αποκτά ο εμφανής εταίρος δεν ανήκει και στους άλλους εταίρους, αλλά μόνο σ' αυτόν. Όμως κάθε τι που αποκτά ο εμφανής εταίρος στο όνομά του και με εταιρικά χρήματα κατά τη λειτουργία της εταιρείας υποχρεούται ως εντολοδόχος των λοιπών και αφανών εταίρων, να το καταστήσει κοινό κατ' αναλογία της εταιρικής του μερίδας. Η συμμετοχή του αφανούς εταίρου στις ζημίες αν δεν υπάρχει οποιαδήποτε αντίθετη συμφωνία, πρέπει να περιορίζεται μέχρι το ποσό της εισφοράς του.

Η αφανής εταιρεία δεν έχει νομική προσωπικότητα, ούτε αυτόνομη ύπαρξη, ούτε δική της περιουσία και γι' αυτό και δεν τηρούνται ιδιαίτερα λογιστικά βιβλία. Για την σύστασή της δεν απαιτείται καμία διατύπωση (ούτε καταστατικό, ούτε δημοσιότητά του), μπορεί όμως να συνταχθεί συμφωνητικό καταρτίσεώς της. Αποδεικνύεται με κάθε νόμιμο αποδεικτικό μέσο (βιβλία, αλληλογραφία, μάρτυρες). Είναι υποκείμενο φόρου.

Έξοδα δημιουργίας: δεν υπάρχουν αφού είναι άτυπη η σύσταση.

Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.)

- **Ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο: 2.400 ευρώ**, ολοσχερώς καταβεβλημένο κατά την κατάρτιση της εταιρικής σύμβασης (άρθρο 4 παρ. 1 Ν. 3190/1955, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει μέχρι σήμερα). Το ήμισυ τουλάχιστον του ποσού αυτού πρέπει να είναι καταβεβλημένο σε μετρητά.
- **Βασικά χαρακτηριστικά:** η ΕΠΕ ανήκει στις μικτές εταιρείες. Έχει γνωρίσει μεγάλη επιτυχία στη χώρα μας, γιατί συνδυάζει τα πλεονεκτήματα της Ο.Ε. και εκείνα της Α.Ε. Το κεφάλαιό της διαιρείται σε ίσα εταιρικά μερίδια (τα οποία δεν επιτρέπεται να παρασταθούν με αξιόγραφα, όπως γίνεται με τις μετοχές της ΑΕ), που αποκτούν διάφορα άτομα, τα οποία ευθύνονται αποκλειστικά και μόνο για τα μερίδια που κατέχει το καθένα. Διοικείται από τη Συνέλευση των εταίρων και τον διαχειριστή/ές της.

Πλεονεκτήματα: Ευθύνεται μόνο η εταιρεία με την περιουσία της, περιορισμένη ευθύνη εταίρων αποκλειστικά και μόνο για τα μερίδια που κατέχει ο καθένας. Χαμηλό ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο σε σχέση με αυτό της Α.Ε. Ευελιξία στις αποφάσεις λόγω της ιδιομορφίας της διοίκησης, μειωμένη επιρροή των μετόχων στη διοίκηση της εταιρείας. Αποτελεί νομικό πρόσωπο και έχει μεγαλύτερη πιστοληπτική ικανότητα από τις προσωπικές εταιρείες. Μπορεί να συσταθεί και από ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο (Μονοπρόσωπη Ε.Π.Ε.)

Μειονεκτήματα: Έλλειψη εμπιστοσύνης των συναλλασσομένων για την εκτέλεση μεγάλων έργων (σε αντίθεση με την Α.Ε.). Δεν μπορούν να ασκηθούν από ΕΠΕ τραπεζικές και ασφαλιστικές εργασίες (εκ του νόμου έχει ορισθεί αποκλειστικός εταιρικός τύπος να ασκούνται οι εργασίες αυτές από ΑΕ). Πιο περίπλοκη λογιστικά από τις προσωπικές εταιρείες.

Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.)

- **Ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο: 24.000 ευρώ**, ολοσχερώς καταβεβλημένο κατά την σύσταση της εταιρείας (άρθρο 8 παρ. 1 Ν. 2190/1920, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει μέχρι σήμερα).
- **Βασικά χαρακτηριστικά:**

Πλεονεκτήματα: Περιορισμένη ευθύνη των μετόχων: κάθε μέτοχος είναι υπεύθυνος μόνο για το ποσοστό συμμετοχής του, δηλαδή για τον αριθμό των μετοχών τις οποίες διαθέτει. Σε περίπτωση ζημιών ή πτωχεύσεως είναι υπεύθυνος μέχρι του ποσού που έχει καταβάλει για μετοχές του, δηλαδή στη χειρότερη περίπτωση οι μετοχές του χάνουν τελείως την αξία τους. Ελεύθερη/εύκολη μεταβίβαση μετοχών σε άλλο πρόσωπο, χωρίς να επηρεάζεται η εταιρεία. Λήψη αποφάσεων κατά πλειοψηφία: ο μέτοχος συμμετέχει στην εκλογή της διοίκησης της εταιρείας, στη διαμόρφωση των γενικών αρχών της πολιτικής και στα κέρδη, ανάλογα με τον αριθμό των μετοχών που διαθέτει (τόσες ψήφους στη Γ.Σ. όσες και οι μετοχές που διαθέτει). Μακρά διάρκεια ζωής (συνήθως 50 ετών). Ύπαρξη δύο οργάνων: Γενικής Συνέλευσης των μετόχων και Διοικητικού Συμβουλίου. Έχει τη μεγαλύτερη πιστοληπτική ικανότητα και απολαμβάνει τη μεγαλύτερη εμπιστοσύνη των συναλλασσομένων για την εκτέλεση μεγάλων έργων σε σχέση με όλες τις άλλες εταιρείες. Έχει τη δυνατότητα στελέχωσης της εταιρείας με ικανά στελέχη.

Μειονεκτήματα: Αυξημένη δυσκολία για την ίδρυσή της λόγω πολλών διατυπώσεων δημοσιότητας (αυστηροί όροι δημοσιότητας κατά την ίδρυσή της, αλλά και καθ' όλη την διάρκεια της ζωής της) – απαιτείται συμβολαιογραφικό έγγραφο. Έχει το υψηλότερο ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο, άρα η συγκέντρωση των κεφαλαίων που απαιτούνται για την ίδρυσή της. Αργή λήψη αποφάσεων, άρα δυσκολία προσαρμογής της στις αλλαγές του περιβάλλοντος. Η πιο περίπλοκη λογιστικά εταιρεία από όλες τις υπόλοιπες εταιρείες.

Με το Ν. 4072/2012 θεσμοθετείται μια νέα μορφή κεφαλαιουχικής εταιρείας που στόχο έχει τη διευκόλυνση των επενδύσεων και την εν γένει ανάπτυξη, εν μέσω οικονομικής κρίσης και συνεχούς ύφεσης στην εσωτερική αγορά.

- **Ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο:** ένα (1) ευρώ (άρθρο 43 παρ. 3 Ν. 4072/2012), καταβεβλημένο κατά τη σύστασή της.
- **Βασικά χαρακτηριστικά:**

Πλεονεκτήματα: Ευθύνεται μόνο αυτή με την περιουσία της (μέχρι του ύψους του κεφαλαίου) για τις εταιρικές υποχρεώσεις με εξαίρεση την ευθύνη που αναλαμβάνει πρωτογενώς ο εταίρος με εγγυητικές εισφορές (άρθρο 43 παρ. 2 & άρθρο 79). Απαιτείται η συμμετοχή ενός τουλάχιστον εταίρου με τη λήψη τουλάχιστον ενός μεριδίου που αντιστοιχεί σε κεφαλαιακή εισφορά (εισφορά σε μετρητά ή σε είδος) αξίας τουλάχιστον 1 ευρώ. Ωστόσο είναι δυνατή η συμμετοχή εταίρων και η λήψη μεριδίων και με άλλα είδη εισφορών: τις εξωκεφαλαιακές (παροχές που δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο κεφαλαιακής εισφοράς, όπως απαιτήσεις που προκύπτουν από ανάληψη υποχρέωσης εκτέλεσης εργασιών ή παροχής υπηρεσιών) και τις εγγυητικές (συνίστανται στην ανάληψη ευθύνης έναντι τρίτων για τα χρέη της εταιρείας μέχρι το ποσό που ορίζεται στο καταστατικό), των οποίων η αξία δεν μπορεί να υπερβαίνει το 75% του ποσού της ευθύνης που αναλαμβάνει ο εταίρος έναντι των δανειστών της εταιρείας. Αποσύνδεση εταιρικής συμμετοχής και των μεριδίων από το κεφάλαιο (τα εταιρικά μερίδια ανάγονται πλέον σε έναν ευρύτερο παρονομαστή που αποτελείται από την αξία του συνόλου των εισφορών, οι οποίες δεν είναι απαραίτητα σε κεφάλαιο) – κατ' αυτόν τον τρόπο ιδιαίτερα ευέλικτη

εταιρεία, καθώς προσαρμόζεται με τη βούληση των εταίρων. Συστήνεται και τροποποιείται με απλό ιδιωτικό έγγραφο (δεν απαιτείται συμβολαιογραφικό) το οποίο ελέγχεται από τις υπηρεσίες Γ.Ε.ΜΗ. Η δημοσιότητα της ΙΚΕ πραγματοποιείται είτε στην ιστοσελίδα είτε στο Γ.Ε.ΜΗ. (χωρίς να απαιτείται δημοσίευση στο ΦΕΚ/ΤΑ-ΕΠΕ & Γ.Ε.ΜΗ. Μπορεί να συσταθεί και από ένα (1) μόνο φυσικό ή νομικό πρόσωπο (Μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε. – τότε το όνομα του μοναδικού εταίρου υποβάλλεται σε δημοσιότητα στο Γ.Ε.ΜΗ.). Το καταστατικό και τα εταιρικά έγγραφα μπορούν να συντάσσονται και σε μια από τις επίσημες γλώσσες της Ε.Ε. (σε αντίθεση με τον κανόνα ότι τα βιβλία τηρούνται μόνο στην ελληνική γλώσσα). Ελεύθερη μεταβίβαση μεριδίων αιτία ζωής ή θανάτου.

Μειονεκτήματα: Ορισμένη διάρκειά της (12 έτη), αν και η παράλειψη αναγραφής της διάρκειας δεν αποτελεί λόγο ακυρότητας της εταιρείας – ισχύει ωστόσο η 12ετία.